

Aðalskipulag er stefnumörkun sveitarfélags til minnst 12 ára og er unnin skv. skipulagslögum nr. 123 / 2010. Í gildi er aðalskipulag Skeiða- og Gnúpverjahrepps 2004 – 2016.

Ferli heildarendurskoðunar aðalskipulags

- Ákveðið að hefja endurskoðun og áherslur ákveðnar
- Skipulags- og matslýsing unnin, samþykkt í skipulagsnefnd og sveitarstjórn og kynnt
- Tillaga að endurskoðuninni unnin í stýrihópi
- Tillaga samþykkt til forkynningar (skipulagsnefnd og sveitarstjórn) og kynnt í kjölfarið
- Afgreiðsla á skipulagstillögunni til auglýsingar frá skipulagsnefnd og sveitarstjórn
- Auglýsing skipulagstillögu
- Afgreiðsla skipulagstillögunnar hjá skipulagsnefnd og sveitarstjórn
- Niðurstaða sveitarstjórnar auglýst og tillaga send til Skipulagsstofnunar til staðfestingar

Skipulagsgögn

- Sveitarfélagsuppdráttur fyrir byggðina í mkv. 1:50.000
- Sveitarfélagsuppdráttur fyrir hálendi í mkv. 1:100.000
- Þéttbýlisuppdráttur fyrir Árnes í mkv. 1:10.000
- Þéttbýlisuppdráttur fyrir Brautarholt í mkv. 1:10.000
- Skýringaruppdrættir
- Greinargerð, stefnumörkun og skipulagsskilmálar
- Skipulagsforsendur og umhverfisskýrsla

Heildarendurskoðun aðalskipulags Skeiða- og Gnúpverjahrepps - ferli

Vinna við heildarendurskoðun aðalskipulags hófst í byrjun árs 2016.

TAFLA 1 Skipulagsferli heildarendurskoðunar aðalskipulags, rauður texti sýnir þá verkþætti sem er lokið.

VERKÞÁTTUR	MÁN/ÁR	SKÝRINGAR
Heildarendurskoðun hófst	mars 2016	
Skipulagslýsing auglýst	mars/apríl 2017	
Íbúafundur í Árnesi	maí 2016	
Fundur v/flokkunar landbúnaðarlands	apríl 2017	
Drög að flokkun landbúnaðarlands kynnt heimamönnum	maí 2017	
Skipulagstillaga sett á heimasíðu sv.fél.	júní 2017	
Íbúafundur – kynning skipulagstillögu	ágúst 2017	
Aðalskipulagstillaga auglýst til kynningar á vinnslustigi.	12. – 26. okt. 2017	
Kynning fyrir nýja sveitarstjórn	júlí 2018	
Samþykkt í sveitarstjórn til augl.	sept./okt. 2018	Háð framgangi breytinga á aðalskipulagi sem eru í ferli
Óskað heimildar Skipulagsstofnunar til auglýsingar tillögu	okt. 2018	
Auglýsing tillögu	okt./nóv. 2018	6 vikur+
Frágangur eftir auglýsingu	des. 2018	
Staðfesting aðalskipulags	des. 2018 /jan.2019	

Helstu breytingar frá gildandi aðalskipulagi

- Færa inn þær breytingar sem gerðar hafa verið á gildandi aðalskipulagi
- Ný lög og reglugerðir sem taka þarf tillit til
 - Skipulagslög, nr. 123/2010
 - Skipulagsreglugerð nr. 90/2013
 - Landsskipulagsstefna 2015 – 2026
 - Lög um náttúruvernd, nr. 60/2013
 - Lög um verndar- og orkunýtingaráætlun nr. 48/2011 – Rammaáætlun 2
 - Kerfisáætlun Landsnets 2015 – 2024
- Umhverfisskýrsla gerð samhliða endurskoðun aðalskipulagsins, metin eru umhverfisáhrif af þeirri stefnu sem sett er fram í aðalskipulaginu
- Sveitarfélags- og þéttbýlisupprættir uppfærðir út frá breytingum
- Skýringarupprættir uppfærðir eftir þörfum
- Almenn yfirferð á tilvitnunum í lög og reglugerðir, tölur frá Hagstofu varðandi íbúáþróun o.fl.

Breytingar í dreifbýli

Í aðalskipulaginu eru gerðar breytingar á afmörkun nokkurra frístundasvæða í samræmi við nákvæmari kortagrunna. Þrjú frístundasvæði eru felld út, F3, F5 og F6 og þremur frístundasvæðum er breytt að hluta til eða að öllu leiti í íbúðarbyggð, F2, F4 og F41 (er í aðalskipulagsbreytingarferli).

Þá er gert ráð fyrir að ferðaþjónusta eflist enn frekar, m.a. er gert ráð fyrir þjónustumiðstöð fyrir ferðamenn við Þjóðveldisbæinn og uppbyggingu í tengslum við ferðaþjónustu í Sandártungu í Þjórsárdal. Auk þess er gert ráð fyrir nýjum verslunar- og þjónustusvæðum einkum í dreifbýli þar sem áætluð er frekari uppbygging í tengslum við ferðaþjónustu. Hólaskógur er skilgreindur sem jaðarmiðstöð í landsskipulagsstefnu og sem verslunar- og þjónustusvæði í aðalskipulaginu.

Skilgreind eru afþreyingar- og ferðamannasvæði í dreifbýlinu.

Landbúnaðarland hefur verið flokkað í sveitarfélaginu og lögð er áhersla á verndun lands sem hentugt er til ræktunar. Unnið hefur verið kort sem sýnir úrvals landbúnaðarland innan sveitarfélagsins og gert er ráð fyrir að ekki verði heimiluð landnýting á þeim svæðum sem takmarki verulega ræktunarhæfni lands, nema í beinum tengslum við þann rekstur sem fyrir er.

Heimilaðar eru ýmis konar framkvæmdir s.s. íbúðar- og frístundahús á landbúnaðarsvæðum. Virkjanir, vindrafstöðvar og örvirkjanir að ákveðinni stærð eru heimilaðar. Minni veitur og veitumannvirki eru heimil. Heimilt er að útbúa áningarstaði á helstu ferðaleiðum s.s. við göngu- og reiðleiðir. Áfram er heimilt að starfrækja rekstur á landbúnaðarsvæðum sem ekki tengist beint landbúnaðarframleiðslu, sú heimild er þó víkkuð út og sett hámarksstærð á byggingarmagn.

Nokkur ný efnistökusvæði eru sett inn á skipulag, flest öll ætluð til einkanota. Efnistökusvæði vegna virkjana eru merkt á skipulag. Efnistökusvæði E33, austan við Búrfell er minnkað.

Skilgreindar eru reiðhjólaleiðir og gönguleiðir og einnig voru reiðleiðir yfirfarnar og eru þær að miklu leyti í samræmi við þær leiðir sem sýndar eru á vef Landssambands hestamannafélaga.

Útbreiðsla flóða í Hvítá og Stóru-Laxá hefur verið kortlögð og eru þekkt flóðasvæði skilgreind sem svæði undir náttúruvá.

Skógræktarsvæði eru afmörkuð í samræmi við afmörkun frá Skógræktinni.

Mögulegt áhrifasvæði þeirra virkjana sem eru í biðflokki skv. 2. áfanga rammaáætlunar eru sýnd sem varúðarsvæði á uppdrætti.

Afmörkun hverfisverndarsvæða er breytt á nokkrum stöðum og hverfisvernd er tekin af svæði í Merkurhrauni sem merkt var H1 í gildandi skipulagi, syðst í sveitarfélaginu. Ekki þykir sérstök ástæða til að vernda það svæði. Sett er hverfisvernd á Búrfellsskóg og svæði sem tekur yfir gervígiga vestan Fossár og Reykholt í Þjórsárdal.

Nákvæmari staðsetning er á nokkrum vatnsbólum og vatnsverndarsvæðum er breytt í mörgum tilfellum, í samræmi við nákvæmari kortagrunna. Virkjanakostir í verndarflokki eru sýndir sem önnur náttúruvernd og virkjanakostir í biðflokki sem varúðarsvæði.

Breytingar í þéttbýli

Afmörkun þéttbýlisins í Árnosi breytist og það er stækkað til austurs. Landbúnaðarsvæði austan við þéttbýlið verður innan þéttbýlis sem og skógræktarsvæði sem skilgreint er sem opið svæði. Íbúðarsvæði er stækkað og nýtt íbúðarsvæði verður norðan Gnúpverjavegar. Þetta er gert með hliðsjón af spá um íbúafjölgun í sveitarfélaginu auk þess sem uppbygging ferðapjónustu, og þá einkum í Þjórsárdal, gæti leitt til aukinnar eftirspurnar eftir íbúðarhúsnæði. Þá eru núverandi verslunar- og þjónustusvæði stækkuð og nýtt svæði er austast í þéttbýlinu. Afþreyingar- og ferðamannasvæði er stækkað og sett er inn iðnaðarsvæði fyrir hreinsivirki og spennistöð. Opin svæði sem voru innan þéttbýlisins minnka sem nemur stækkun íbúðarsvæða en nýtt opið svæði er sett inn austast í þéttbýlinu.

Í Brautarholti er afmörkun þéttbýlisins nær óbreytt. Í stað blandaðs iðnaðar- og athafnasvæðis verður skilgreint iðnaðarsvæði en fjögur iðnaðarsvæði eru innan þéttbýlisins, þar af eitt nýtt fyrir borholu hitaveitu. Svæði undir samfélagsþjónustu eru sameinuð í eitt svæði í stað þriggja. Opið svæði til sérstakra nota þar sem tjaldsvæði verður íbúðarsvæði. Gert er ráð fyrir að tjaldsvæðið verði fært og það verði syðst í þéttbýlinu svo opið svæði til sérstakra nota sem var þar minnkar sem því nemur. Verslunar- og þjónustusvæði er óbreytt.

Breytingar á hálendi

Mörk milli byggðar- og afréttaruppdrátta eru dregin eftir þjóðlendumörkum vestan til en frá Háafossi og Granna er dregin lína norður fyrir Háafossveg og fylgir Sultartangalínum 1 og 3 og tekin stefna í þjóðlendu Búrfells- og Skeljafellslands, sem liggur meðfram Þjórsá, en sveigt niður fyrir iðnaðarsvæði Sultartangavirkjunar og tekin stefna að sveitarfélagamörkum. Stöng, Gjáin, Reykholt og Hólaskógur tilheyra byggðahluta sveitarfélagsins og Sultartangavirkjun tilheyrir hálendinu.

Sett er inn hverfisverndarsvæði meðfram Þjórsá frá Sultartangalóni og að hverfisverndarsvæði í Þjórsárverum. Hugmynd um afmörkun svæðis fyrir friðland í Kerlingarfjöllum er sett undir hverfisvernd.

Öll ferðamannasvæði á afréttum eru í flokknum afþreyingar- og ferðamannasvæði eins og kveðið er á um í landsskipulagsstefnu. Gangnamannahús og aðrir skálar á afréttum eru skilgreind sem fjallasel en Gljúfurleit er skálasvæði.